

Megjelen: minden vasárnap
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nap-utca 42. sz.
Kéziratok nem adatsnak vissza.
Nyilt-téri közlemények soronként 30 fillér.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési rak helyben kárhoz hordva, vidékre postán küldve
Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.
Egyes szám ára 16 fill.
Hirdetések árszabály szerint közöltetnek.

A magyar állam s a kivándorlás

Esztendő óta alig mulik el nap, hogy egyik, másik, vagy valamennyi fővárosi lap fel ne jajdulna a kivándorlás miatt.

És ugyancsak esztendők óta folyton ugyan azon a hangon, ugyanazon modorban tárgyalnak a kivándorlók ügyét. Tele tudóval szidják az ugynevezett kivándorlási ügynököket, a külföldi hajóstársulatokat és azokat a szegény, balsorsüldözötte magyarokat, akik idehaza nem tudnak megélni.

Nem csoda, hogy az ilyen nem tárgyilagoss felfogásnak nincs meg a fogantatja. Bár-hogy irnak is az ujságok, a kivándorlás mind inkább erősödik: az ügynökök akadálytalanul folytatják munkájukat.

Hiszzen nincs is olyan nagy veszedelem a kivándorlásban. Olyan bevezető csatorna az a mely megkönnyíti az állam s a társadalom terheit. Mert az a munkás, aki hosszú küzködés után rászánja magát arra, hogy elmegy idegenbe, ha itt maradna, csak terhére válna az államnak és a társadalomnak, vagy a bűn ösvényére kényszerítené az éhség. Szóval, a legtöbb kivándorló, ha nem vándorolna ki, csak szaporítaná a nállunk ugyis elég nagy számát a proletároknak.

Azután meg nem megy úgy el hazulról a kivándorló, hogy sohse térjen többé vissza hazájába. Megállapított tény, hogy a kivándor-

lók nyolczvan százaléka hazajön. De nem szegényen, éhesen, nyomoruságosan, mint ahogyan elhagyták hazájukat, hanem vidáman, jól kiöltözödvé, pénzzel és reménységgel. Visszamennek szülőfalujukba és ha csak lehet, újra visszaszerzik azt a házacskát, a mit az adó vagy egyéb adósság miatt elvettek tőlük. Megtelepsznek és a kik néhány esztendő előtt gyűlölettel és keserőséggel hagyták el hazájukat, most annak nyugodt s jómodu polgáraivá válnak.

S mit szoljunk arról a millio és millio forintrol, melyet a kivándorlott apák, fiak és fivérek küldenek haza évente családjuknak? Sokan élnek így amerikai pénzből.

Gyakran irnak a lapok a kivándorlók elpusztulásáról s az ilyen sporadikus eseményt általánossá teszik úgy, hogy az ember azt hihetné, hogy a magyar kivándorlók valamennyien az éhhalállal küzdenek odakint. Ezt a politikát nem lehet helyeselni. Megesik, hozzá bizony elég gyakran megcsúsznak, de többnyire a kivándorlási ügynökök gazsága folytán.

De hát tessék akkor a kivándorlási ügynökök ellen fordulni, tessék a kivándorlás ügyét rendezni. Ez lenne az orvoslás egyedüli módja nem a nemtörődömség strucpolitikája.

Ha a magyar állam szívében viseli a kivándorlók sorsát, akkor ne igyekezzék megakadályozni a kivándorlást, mert erre egy sem ké-

pes. Aki idehaza nem tud megélni, de Amerikában jólétet remél, azt nincs az a hatalom a mi visszatartsa.

A magyar állam itt csakis úgy állhat hivatalosa magaslátán, ha kezébe veszi a kivándorlás ügyét. Ha minden irányban támogatással és felvilágosítással szolgál a kivándorlóknak. Ha a kivándorlási társulatokat, melyekről bebizonyul, hogy csak a kivándorlók kiszípolozására törekcszenek, az országból kiutasítja.

S végül, ez a fő, ha odakünn Amerikában is megmarad a kivándorlók támaszának. Ha azokon a vidékeken, ahol kivándorlók nagyobb számmal telepednek meg, konszultusokat állít fel, melyek azon örködnek, hogy jogtalanság ne essék idegenbe vándorolt honfitársainkon s ne engedje őket bűnbe vagy nyomorba jutni. Nemcsak erkölcsi, de anyagi tekintetben is azonnal szembe tünő ennek az intézkedésnek az előnyös volta, mert hisz a magyar munkás az idegenből vagy hazaküldi a pénzét, vagy összegyűjti s úgy jön vele haza Midőn az intézőkörök a kivándorlás ügyével foglalkoznak, ebből a szempontból itéljék meg a helyzetet úgy, a mint azt tették és teszik Német, Angol, Francia és Olaszországban.

Nem hazafias frázisokra van szükség e kérdésben, hanem okos és humánus állami intézkésekre.

T Á R C Z A

Az asszony!

Attól a naptól, mikor a szép özvegy: Somlaky Árpádné betette lábát a kis szépségségi fürdőbe, több mint fél tucztal özvegy sorban élő ifju és kevésbbé ifju uri ember plántálkozott be az eddig meglehetősen unatkozó fürdői társaságba.

Egyikből se nézet azonban ki a presuntív völegény, mert hisz egyik se árult el más gondolatot mint azt, hogy hódoló rabszolgái a szintoly szép, mint gazdag özvegynek.

— Még maga is itt van? szolt megérkezése után való reggel a bájos özvegy, mikor Bélafalvy Bélával, a fess főhadnagygyal találkozott a forrásnál.
— Minden ember csak ott lehet a hova végzete hajtja; az én végzetem pedig üz, sodor a maga nyomába, mint az alázatos árnyékot.

— Eltalálta: maguk együtt és külön-külön nem egyebek, mint tartalmatlan árnyékok.

— És semmi különbség sincs köztünk? kérdezte epedő tekintettel a fiatal államtitkár, a ki a mellett, hogy a társaság Adonisának van elismerve, egyik legjelesebb lantos költője az új generációnak.

— Épen semmi — felelt a kérdezett ajkbigygyesztve.

És tényleg nem is tett köztük különbséget; holott meglehetősen elütő egyéniségek voltak és a mi fő, egyikük se mondható hétköznapi embernek.

Csak egyben hasonlítottak hajszálynira egymáshoz, abban, hogy mindannyinak csak egy czel lebegett szeme előtt: elnyerni a főváros szépségei közt a legszebbet: Somlaky Árpád fiatal özvegyét.

Egy alkalommal, mikor a fenyves erdő végéhez ért udvarlóival a szépséges asszony, feltűnő férfi jött velük szemközt. Feltűnő annyiban, hogy hozzáfogható rut individuum nem igen akad. Magas, előre hajtott alak. Széles vállai csaknem elnyelték a fejét, a mely rövid nyakon pihent. Bozontos haj, apró fekete szemek a keskeny homlok alatt, ormótlan nagy orr s a tuskés bajusz és szakál szörnyen kellemetlen, örökös gunyra álló ajkat takart.

Köszöntötte az urak egyikét.
— Ki volt ez a förtelmes bácsi? tán a Barnum szörnyeiből maradt itt? kérdezte nevetve a szép asszony.

— Rombos Józsi. Elég szép eszü fia, de olyan durva, mint a daróc. Polgári foglalkozásra nézve mérnök.

A véletlen úgy hozta, hogy bemutatták az ocsmányi férfit a szép asszonynak.

Egy alkalommal ketten előre mentek, hátra hagyva a többieket.

— A mint látom, maga is fölcspott udvarlóm táborába; évelődött vele a szép asszony.

— Eszem ágában sincs, hogy magának udvaroljak.

— Na hallja, ez nem valami gyöngéd felelet.

— Hát hol áll az megirva, hogy én magának gyöngéden felelgessek.

— A maga szótárában úgy látszik sehol.
— Igaza van. Utálom az ostoba széptevéseket. És semmi sem undokabb előttem, mint a hazugság.

— És ha maga azt mondaná, hogy szívesen vay társaságomban, ez csak hazugság lenne.

— Még pedig első rendű. Egyáltalában semmi kellesmet se találak abban, ha nálam együgyűbb lénynyel kell eszmecserébe bocsátkoznom.

— És maga az asszonyokat egygyűgyűbbekek tartja, mint a férfiakat?

— De még meennyivel! Nem a természet tette ilyeneké, de maguk alakították ilyené magukat. Minőt beszélhet egy férfi az asszonnyal, ha azok szemét, a haját, a termetét, a fogát, a lábát nem dicséri. Oh, én semmit se sajnálok jobban, mint azt az elvesztett negyed vagy fél órát, a mit asszony társaságban fecsérlettem el.

— Hát akkor mért szegődött hozzám, maga faragatlan tuskó?

— Ez megint olyan ráfogás, a mi asszonytól telhetik ki. Nem maga magyaraztatta velem az új kioszk építési módját? Persze miért tette, mert azt remélte, hogy fölvilágosítás helyett, arra használok fel a tete-á-tete-t, hogy életre-halálra szépeket mondok magának.

Somlakiné orczái égtek, szemei szikrákat szórtak, a mikor ismét ott volt a régi környezetében, a hol újra megzendült a szokott nóta: a hol istenítették és fölébe helyezték minden más asszonynak... Miről beszélhet egy férfi az asszonnyal, ha csak,

Ugyan ez év november 11-én Gödöllőn egy erdész-től akit ha jól emlékszem Sáfár Józsefnek hívnak egy vadásztegyverét tulajdon jogomnak vallottam amelyet 1873 december hó 2-án Stelki Ignác földin az én beleegyezésem nélkül tültem ellopott. Ezekután hazakerültem a Szilágyságba ahol egy lekvárgyárban roltam alkalmazva mint lekvár-inspektor. Oh kapitány ur! ez volt életem fénykora, de ezer zulez és lekvár boldogságom nem soká tartott. A gyáros Eszlike leánya iránt hű szerelmre gerledtem, és mivel ő nem akarta szerelmemet a mely tiszta volt mint a kétszer paszirozott bercei lekvár, vízszonozni én elkeseredésemben világá mentem; de magammal vittem Eszlike összes smuk-jait is. A csendőrök 1866 július 4-én Mező-Keresztesen elfogtak, de vesztőkre mert július 5-én az őrsvezetőtől egy dupla febelü ezüst órárt sajátítottam el. 1889. márczius. — elég! mindent elhiszek már szolt a rkapitány csak ne folytassa és Fried urá f napra csak lecsukták azután hazatolonozták a Szilágyságba. No mit szól ehhez Gerzson bácsi.

Kövés lessz a tengeri. Hihetetlenül hangzik de úgy van. Nállunk a hol nap-nap után óriási esőzések vannak és így kitűnő időjár a tengerire, el sem hisszük hogy az ország nagy részében a késő esőzés miatt oly rosszul áll a tengeri hogy a drágaságtól lehet tartani. Ehhez járul még az is hogy Amerikából rossz hírek jönnek a tengeri termést illetőleg. Az óriási tábláko silány apró száru elsárgult levelű tengeri kórók disztelenkednek a melyet már az esőzés sem javíthat meg.

Egy 84. éves öngyilkos asszony. Özv. Bagi Józsefné kabai lakos minékutána földi kis ingóságait eltestálta ide is — oda is. 84. éves korában folyó hó 6-án a karszék támlájára egy fejrevaló kendővel felakasztotta magát. Hozzáartozói, akik vele egy szobában aludtak, csak reggel vették észre, a mikor már Baginé teste jéghideg, meredt volt. Az orvos véleménye szerint Baginé az öngyilkosságot még az esteli órákban követte el, és az egészben csak az a csodálatos, hogy azt a szobában levők közül senki sem vette észre.

Tenyészmárhák beszerzése. A földmivelési miniszter a magyar-óvári szarvasmarha tenyésztési egyesület kérelmére 20.000 korona állam kölcsönt engedélyezett, a mely összegből az egyesület augusztus hó folyamán 60—80 darab bonyhádizsimenthált tehenet vásárol s azt egy évi rézletfizetésre a kis gazdák közt kiosztja. Kívánatos volna, ha gazdáink is beszerzenek egy pár ilyen jó tejelő tehenet, a mely annál lehetséges, mert rézletfizetési feltételek meglehetősen kedvezőek.

Meghívás. Hajdu-Szoboszló város képviselőtestülete ma d. e. 10 orakor rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal.

1.) 3158. Hajduvármegye bizottsági közgyűlése egy harmadik szolgabírói járás szervezésére és ezzel kapcsolatban a járási székhelyek megállapítása tárgyában hozott határozatát megküldi.

2.) 3160. Ugyanaz a Debreczen-tokaji törvényhatósági közutnak államosításáról szóló határozatát kiadja.

3.) 3156. Kir. Tanácsos Alispán a kémény seprési szabályrendelet tervezetét vissza küldi.

4.) 2330. Ugyanaz gyámpénztár tartalék alapja múlt évi számadását jóváhagyva vissza küldi.

5.) 3317. A városi tanács előterjesztése a város erdejében a szilfákon kártékonyan elhaltasodott szű ellen tett intézkedéséről.

6.) 3416. A gazdák biztosító szövetkezetének a város tulajdonát képező épületek tűz elleni biztosítására vonatkozó ajánlata tárgyában a város tanácsa határozatát bemutatja.

7.) 3449. Tóth Kálmán városi mérnök az újvágóhid tervét és költségvetését beadja.

8.) 3424. Borók Gyula aljegyző állásáról lemondása.

Tömeges lépfene mérgezés. Múlt számunkban adtunk hírt arról, hogy csak a kabai emberről, aki a lépfene fertőzésének áldozata lett, és ma ismét arról tesz jelentést lapunk egyik túlékesíteni akarván. A tulajdonos a hullást érteztetett, a melyet a városi lakos tanyáján egy Lente István... azt a takarói között szétosztatta. Sándor... Lente Sámuel, Váci Sámuel, Balla... János h-Szoboszlói lakosok olesó... jól megrakadva érkeztek haza Jáll tanyájáról és es rőtön hozá fogtak a lakmárosához. Másnap Leuta István és Leuta Jánosné a testém fakélyes kiütéseket kapott, a melyet a kezelő orvos pokolvárnak konstatait. Rendőrségünk a lelketten gazda ellen az eljárást megindította.

A sertésüzlet helyzete igen élénk volt a lefolyt héten. Ugy Kóbányán mint Ferencvárosban valamint Győrött az árak 3—4 koronával emel-

kedtek. Bécsben pedig 4—6 koronával. A beállítani való malaczkok is jobban kerestetnek és azok áránál is 2—3 kor. áremelkedés állott be. Ugy látszik hogy a sertésüzlet kissé megindult, a bécsi felhajtások is kisebbek ami annak a jele, hogy nincs tok kére érelt sertés az országban.

Vasúti menetérteli jegyek Sz. Istvan napjárás. A magyar államvasutak a Sz. Istvannapi ünnepélyek alkalmából mérsékelt áru menetérteli jegyeket adnak ki Budapestre és vissza, oly formán, hogy a II. osztályú kocsiban két III. osztályú, és a III. oszt. kocsiban egy II. osztályú jegy váltandó. A jegyek augusztus 15-től 20-ig adatkak ki; a visszautazásnak augusztus 20—21 napján, kell történnie, de augusztus 20-a előtt az ily jegyekkel visszatérni nem lehet, sem utazásközben az utat megszakítani nem szabad.

Uj ellenséget fedezték fel a szőlőnek a nagy városi szőlőhegyeken. Ez egy eddig meg nem fejtett megbetegedése a szőlő firtjeinek. A tudomány vizsgálata azt vélelmezi, hogy a betegség a firtökön kifejlődő gomba okozza. E betegségnek orvossága, eddigelő felfedezve nincsen. A filoxera által elpusztított szőlőkben újonnan ültetett s már szép fejlődésnek indult szőlők tulajdonosai most remegnek ismét ez uj szőlőbetegség miatt.

A T. Zavidéki Dalosszövetség ünnepsége.

Az augusztus 24. 25. napjain Debreczenbe tartandó dalos ünnepség nagy szabásúnak ígérkezik, mivel már eddig 9 vidéki egyesület jelentkezett mint résztvevő Debreczenben azon ritka alkalomban lesz szerencsénk részesülni, hogy egyszerre több mint 500 énekes ajakáról hallhatjuk fölzengeni nemzeti dalainkat. Az ünnepség rendezésében első sorban a debreczeni dalos egyesületek, mint házigazdák, buzgólkodnak, melyek már megalakították a különböző bizottságokat, a melyek meg is kezdték működésüket. Legnagyobb gond nehezedik az elszállásoló bizottságra. Igaz ugyan, hogy az érkezendő vendégek nagyobb része középületekben fog elszállásoltatni; de az érkezendő hölgy vendégeket a rendezőség magán házaknál óhajtáná elhelyezni. Ezen munkájában számít az szállásoló bizottság a város vendégszerető közönségére.

Piaczi árak.

— 1901. aug. 11 én —

Buza ó	—	—	—	7.00—7.20
Buza uj	—	—	—	6.70—6.70
Kétszeres	—	—	—	6.10—6.20
Rozs	—	—	—	5.80—5.90
Arpa	—	—	—	5.30—5.40
Zab	—	—	—	5.20—5.30
Tengeri	—	—	—	5.20—5.30.

Felelős szerkesztő s lapfajdosos
Fehér Gábor.

3430. és 3431. 1901. sz.

Hirdetmény.

A föld és házbirtok után a folyó 1901. évre megállapított általános jövedelmi pót adót feltüntető kivetési lajstromok, folyó évi augusztus hó 8-tól, 16-ik napjáig az adóügyi jegyzői hivatalban közszemlére vannak kitéve. A lajstromoltból mindenki meggyőződést szerezhethet arról is hogy a bekebelezett adósság után menyi pótdadó üttetett le.

A közszemlére kitétt lajstromokat, a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti, s a terhére elkövetett netaláni téves kivetés ellen fellebbezését ugyancsak az adó ügyi jegyzői hivatalban benyújthatja.

Hajdu-Szoboszló 1901. augusztus 8.

Borók Gyula,
a. ü. jegyző.

FAÉPITMENYEK
rothadását, azokon gombaképződést legbiztosabban megakadályoz, falgombát faldedvességet legbiztosabban kiirt a Bárdos és Bernfeld budapesti műszaki nagykereskedő cég törvényileg védett

AREFAKTOR
gyártmánya

Részletes felvilágosítással készséggel szolgál az itteni kizárólagos képviselő:

Körner Béla vaskereskedése
Hajdu-Szoboszlón.

DONOGÁN és SOMOSY

Kunz József és Társa ut dai

DEBRECZEN Kistemplombazár.

Ájánlják a nyáriidényről visszamaradt következő cikkeit

ket melyen leszállított

árakban

Franczia Satin, Franczia Batist, Angol Sephir, és mindenféle nyári szövetek.

LIPIK

SZLAVONIA AN

I. rangu fürdőhely.

Egyetlen jódtartalmú alkalikus hőforrás (64°C) a continensen

A lonjavölgyi vasut állomása (Dugoseilon át) Azonkívül Pakrac-Lipik déli vasuti állomás, (Zónatarifa) közvetlen kocsis összeköttetéssel május—szeptember Szeged-Lipik d. u. 4:34 és vissza Lipik-Szeged d. e. 8:35.

Külföldre: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel. Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház, és vendéglő, nagyszabású park, teljesen fedett sétány, kitűnő gyógyszállodák, gyermek gyógyintézet, pompásan berendezett fürdő-épületek, villanyos-világítás.

Felülmulthatatlan hatású gyomor, bél- és gégehurtnál, köszvény- és csuzos bajoknál, köszvény- és csuzosbajoknál, ischiasnál, esont-bajoknál, mindennemű hurotos bántalmaknál, valamint minden mirigy- és vérbetegségeknek.

Hivatalos tüdőorvos: Szemerey Bertalan dr.

Jódhév víz szétküldése egyenesen a forrástól, továbbá **Édeskuty L.** cégtől Budapesten.

Jódforrássó közvetlen a fürdőigazgatóságnál rendelhető — Bővebb felvilágosítással szolgál

a fürdőigazgatóság.

KÖNYNYOMDAI MUNKÁT

jutányosan, gyorsan és izl'sesen készít

PLÓN GYULA

könyvnyomdász

H.-Szoboszlón.

Gépész-ruhák, sapkák és géphez való clajozo haraszt

Schiffer Ignáciz tizletében
jutányos áron kaphatók.

NEUMANN M.

Debreczen, a m. kir. postával szemben.

A n. érdemü vevőközönség szives tudomására hozza, hogy

áruháza

a tavaszi idényre

férfi, fiu és gyermekruhákkal

már dusan fel van szerelve.

Sacco öltönyök, salon öltönyök, felöltők fiu ruhák, gyermek costumek a legszebb kivitelben különféle divat színekben.

Az ország legnagyobb ruhaüzlete 20 fióküzlettel az ország nevezetesebb városaiban.

A czég alapított 1845-ben.

Eladó birtok.

Kötelesen, a Papp Ignáciz debreczeni tanító tulajdonát képező, 59 hold szántófiöld örökáron szabadkézből eladó.

Ugyancsak eladó a Pap Ignáciz tulajdonát képező IV-ik tizedbeli házasudvar is.

Közelebbi értesítést nyujt Borók Gyula ljegyző.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárak Budapest V. ker. ...
által a legjutányosabb árk mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcsepplő-készletek
továbbá járgány-csepplők, löhő-csaplók, tisztító-rosták, székelygépek, szánaképlők, boronák.

Colman's Dill
legjobb sörverőgép, szeszkvárgató, repülőgép, kárpótló-berendezés, daráló, őrlő-malmok, egyetemes áruházi-berendezés.

3- és 8-vasad akák és minden egyéb gazdasági gépek.

Rendelés díjmentes, a készlet azonnal felküldhető.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és csepplő-gyára.

A m. kir. államvasutak gép-gyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

**gőzcsepplő-készleteit, szalmakazalozóit,
„MILLENNIUM“**

legújabb szerkezetű

fűkaszaló, marokrakó- és kéveköttő aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lüerjú **gőzcsepplő-készleteit,**
Sack rendszerű, **aczelöntésű ekefiel ellátott ekéit** és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Képviselő Márkus J. Debreczen.